

26. februar 2026

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

sfvtpost@statsforvalteren.no

TILLEGGSOPPLYSNINGER TIL SØKNAD OM UTSLIPPSTILLATELSE FRA JORDFORBEDRING AS

Vi viser til brev av 24. februar 2026 til Jordforbedring AS, hvor det bes om ytterligere opplysninger i forbindelse med behandlingen av søknad av 17. desember 2025 om utslippstillatelse fra Jordforbedring AS.

På vegne av Jordforbedring AS besvares i dette brevet de spørsmål som er stilt.

Sedimenteringskar/basseng

Volumet av rejektivann fra skrelleprosessen er anslått til 2–10 m³ per time, hvor 10 m³/time representerer et absolutt maksimum innenfor en enkelt klokkeperiode (xx:00–xx:59). Det vil under ingen omstendigheter være kontinuerlig drift på 10 m³/time. En periode med maksimal tilførsel vil nødvendigvis medføre tilsvarende lavere tilførsel i timene før og etter.

Sedimenteringsbassenget har en effektiv kapasitet på om lag 12 m³. Selv ved en kortvarig maksimal belastning foreligger det dermed tilstrekkelig hydraulisk buffer og oppholdstid i bassenget. Antall skift påvirker ikke denne delen av prosessen eller den hydrauliske belastningen per time, da kapasiteten i skrellelinjen er den samme uavhengig av skiftordning.

Energiforbruk

Det vil bli benyttet elektrisk energi i produksjonen, hentet fra nettet. Produksjons-, koke- og kjøleapparater drives av elektrisk energi. Elektrisitetsforbruk i tilsvarende art av produksjon i lokalene før 2024 var 1,3 GWh. Jordforbedrings planlagte produksjon er noe mer avgrenset. I tillegg er produksjons- og kokeapparater nye og mer energieffektive. Lokalene er også oppgradert, blant annet med økt isolasjon. På bakgrunn av dette forventer selskapet et årlig elektrisitetsforbruk på ca. 0,9 GWh for planlagt produksjon, som utgjør 0,38 kWh per kilo ferdig produkt.

Utslippsmengder

Selskapet søker om tillatelse til utslipp på inntil 25 000 m³ per år. Forventet utslippsvolum er betydelig lavere. Vannforbruk ved faktisk kontrahert produksjonsutstyr viser seg å være lavere enn tidligere anslått og lavere enn tidligere produksjon ved anlegget.

Forventet utslipp av vann fra 1) buffersiloer (oppbevaring av ferdig skrellede poteter) og 2) prosessen med skrelling og utskilling av potetskrell utgjør 8 000 m³ per år. Utslipp 1) utgjør en neglisjerbar del av dette.

Forventet utslipp av 3) septikk, 4) vann fra vask av poteter og 5) vann fra vask av utstyr utgjør ca 650 m³ per år. Vannforbruket til vask av poteter (4) er beregnet etter et forholdstall på 100 liter vann per 1 000 kg potet (0,1 m³ per tonn), som gir et årlig volum på om lag 400 m³. Dette er nye tall oppgitt av leverandør av utstyr (syklon). Vannforbruk til vask av utstyr (5) er stipulert til ca. 200 m³ per år. Vann fra punkt 3 – 5 slippes ikke til resipient, men samles i lukkede tanker og leveres til godkjent mottak. Volumet inngår likevel i den omsøkte maksimalrammen på 25 000 m³ per år i søknaden.

Vann fra varmebehandling av poteter (6) vil slippes ut en gang per døgn og utgjør ca 1 000 m³ per år.

Når det gjelder takvann (7), har selskapet ikke oversikt over forventet volum. I den reviderte søknaden fremgår det at dette renner direkte ut i Numedalslågen. Det viser seg ikke å være riktig. Det renner som overvann for øvrig på gårdsbruket ned i grunnen. Som nevnt i søknaden, påvirker ikke den planlagte driften verken volum eller innhold i dette vannet.

Vann som ledes direkte til Numedalslågen

Vannet fra kokeprosessen er vann fra drikkevannsnettet som kun brukes til koking av ferdige produkter og kun er i kontakt med plasten på utsiden av potetene.

Plasten som benyttes er testet og godkjent etter EUs regler for plastemballasje til mat (Commission Regulation 10/2011), til sous vide-bruk. Regelverket gir bestemmelser om plastkvalitet som hindrer at plastpartikler tilføres maten. Plast som oppfyller regelverket vil dermed tilsvarende heller ikke avgi plastpartikler i kokevannet. Kokevannet vil ikke inneholde kjemikalier og partikler, utover det som måtte følge med drikkevannet inn i prosessen.

Vannutslippet

Det følgende er oversikt over innhold i utslipp til henholdsvis Numedalslågen (6) og laguner (1 og 2):

	Numedalslågen direkte	Via laguner
KOF	0	0
Næringssalter	0	0
pH	Som oppvarmet drikkevann	5,5 til 6,0 Økes opp til 6,6
Temperatur	70 – 80 grader (lavere når vannet når elven)	10 – 20 grader (romtemperatur i produksjonen)

Hovedtiltaket som fjerner utslipp av KOF og næringssalter er at rejectstrømmer som inneholder KOF, næringssalter mv slippes ut i lukkede kummer og fraktes bort. Produksjonen ved anlegget frem til 2024 slapp disse strømmene ut i lagunene. I tillegg fjernes som nevnt den altoverveiende delen av stivelsen fra skrellevannet.

Potetene har lavere pH enn Numedalslågen. Samtidig vil surheten i noen grad «vannes ut» av tilført vann i skrelleprosessen. pH-verdi på utslippsvannet fra skrelleprosessen forventes å være på mellom 5,5 og 6,0, som også er lavere enn pH-verdi i Numedalslågen.

Som nevnt i søknaden, vil selskapet ved oppstart etablere en rutine for periodisk kontroll av surhet i lagunene. Over tid vil en månedlig kontroll være hensiktsmessig. Selskapet forventer på bakgrunn av ovenstående at pH-verdi i lagunene er lavere enn i Numedalslågen. Dette vil selskapet justere ved tilførsel av lut. En justering av pH-verdi fra henholdsvis 6,0 og 5,5 til Numedalslågens pH-verdi på 6,6 vil innebære et forbruk av lut på mellom 0,6 og 2,3 liter per år.

pH-verdien på kokevannet som slippes ut i Numedalslågen direkte vil så å si være nøytralt med pH-verdien i Numedalslågen.

Tilstanden i resipientene/vannforekomstene for utslippet

Både direkte utslipp i Numedalslågen og utslipp i lagunene har potensial for påvirkning av både Numedalslågen og nedstrømsresipienter, som er Larviksfjorden/Oslofjorden. På grunn av tilstanden i Oslofjorden er selskapet klar over behovet for å klarlegge utslipp, særlig av næringsalter. *Selskapet har tatt konsekvensen av sårbarheten i resipient og nedstrømsresipienter ved å unngå utslipp av KOF og næringsalter til resipientene fullstendig.*

I og med at utslippet skjer i Numedalslågen, vil det heller ikke være noen problemstillinger knyttet til utslipp av ferskvann i saltvannsresipient.

Utslipp av vann fra skrelleprosessen (1 og 2) inneholder stivelse. Stivelsen har små mengder fosfor bundet til seg. Den altoverveiende delen av stivelsen (mer enn 90 prosent) vil som nevnt i søknaden bli skilt ut før vannet når lagunene, og fosfor vil følge med. Den resterende delen av stivelsen (mindre enn 10 prosent) vil legges seg på bunnen av lagunene, siden dette er partikler som ikke vil kunne renne videre ned i grunnen. Stivelsen vil bli fjernet fra bunnen ved behov. Det som måtte være av fosfor i utslippet, vil dermed ikke renne videre ut i resipientene. Stivelsen vil kunne binde til seg fosfor fra omgivelsene for øvrig, som også vil bli fjernet. Virksomheten kan derfor (i hvert fall teoretisk) resultere i *mindre* næringsalter i resipientene (også nedstrøms).

Som nevnt ovenfor, vil ulik surhetsgrad eller plastinnhold heller ikke være relevante problemstillinger.

Som begrunnet ovenfor, vil utslippene fra virksomheten ikke påvirke Numedalslågen eller Larviksfjorden eller forringe naturmangfoldet.

Måleprogram

Det følgende er selskapets forslag til måleprogram:

1. *Volumstrømsmåling* gjøres løpende for
 - a. Utslipp 1 og 2, måling av vann inn
 - b. Utslipp 3, 4 og 5 til brønner, i forbindelse med tømning av brønnene med pumpebil
 - c. Utslipp 6 fra kokekar
2. *Program for måling av pH-verdi*
 - a. Formål
Dokumentere at utslippsvann via laguner har pH innenfor akseptabelt nivå før eventuell videre infiltrasjon/avrenning.

- b. Målepunkt
pH måles i lagunene ved fast definert prøvetakingspunkt (markert på kart, se nedenfor), representativt for samlet vannvolum (hovedprøvepunkt ved utslipp og kontroll i en av lagunene).
- c. Frekvens
 - i. Ved oppstart: Ukentlig måling de første 4 ukene.
 - ii. Deretter: Månedlig måling ved normal drift.
 - iii. Ekstra måling gjennomføres ved vesentlige endringer i produksjon eller prosess.
- d. Metode
Måling anbefales utført med kalibrert, håndholdt pH-måler. Instrument kalibreres minimum månedlig og alltid ved behov i henhold til leverandørens anbefalinger. Enklere løsning er med papir-målere (akvarium f.eks)
- e. Tiltaksgrense
Dersom målt pH er lavere enn pH i Numedalslågen (referanseverdi 6,6), beregnes nødvendig luttilførsel støkiometrisk og justering gjennomføres før videre utslipp.
- f. Dokumentasjon
Resultater loggføres med dato, klokkeslett og signatur. Logg oppbevares og fremlegges ved tilsyn.

Kart:

Saksbehandlingstid

Selskapet anmoder om så rask behandling av søknaden som mulig, spesielt som en følge av behovet for å inngå bindende kontrakter om råvareanskaffelse. Igangsetting av virksomheten

er viktig for selskapet, men i minst like stor grad for verdikjeden for øvrig. Dette gjelder i særlig grad landbruk/potetproduksjon, som etterspør oppstartstidspunkt for leveransene.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Arvid Gusland". The signature is written in a cursive, flowing style.

Arvid Gusland
Advokat